

Dosarul nr. 2rac-283/22
2-19000993-01-2rac-05122022

Prima instanță: (Judecătoria Comrat, sediul Vulcănești) I. Botezatu
Instanța de apel: (Curtea de Apel Comrat) G. Colev, A. Curdov, Șt. Starciuc

ÎN C H E I E R E

18 ianuarie 2023

mun. Chișinău

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al
Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Dumitru Mardari
Mariana Pitic
Victor Burduh

examinând admisibilitatea recursului declarat de către Societatea cu Răspundere Limitată "Agro Biz" și Bairactar Alexandr,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu Răspundere Limitată "Bioprotect" împotriva Societății cu Răspundere Limitată "Agro Biz" și Bairactar Alexandr cu privire la încasarea datoriei și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei Curții de Apel Comrat din 14 iunie 2022,

c o n s t a ț ă :

La 01 martie 2022, SRL "Bioprotect" a depus cerere de chemare în judecată împotriva SRL "Agro Biz" și Bairactar Alexandr cu privire la încasarea datoriei și compensarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii, SRL "Bioprotect" a menționat că la 05 aprilie 2018 a încheiat cu SRL "Agro Biz" contractul de vânzare-cumpărare a produselor pentru protecția plantelor.

De asemenea, a invocat că deoarece pârâtul nu a achitat integral suma pentru produsele livrate în temeiul contractului de vânzare-cumpărare, la 05 decembrie 2018 a fost semnat Acordul privind reeșalonarea plății, fiind totodată calculate penalități în mărime de 278,30 de lei.

La fel, reclamantul a specificat că, la 05 decembrie 2018 a fost încheiat contractul de fidejusiune privind executarea obligațiilor Acordului de reeșalonare, în sumă de 60 773,30 de lei, obligația fiind garantată de Bairactar Alexandr.

Reclamantul a susținut că având în vedere eschivarea continuă a SRL "Agro Biz" de la executarea obligațiilor asumate, urmează a fi aplicate prevederile contractuale prevăzute de pct. 5.1 din contractul de vânzare-cumpărare privind calcularea penalităților de întârziere în mărime de 0,5% din suma neachitată pentru fiecare zi de întârziere.

Astfel, la situația din 26 februarie 2019, datoria pârâtului a constituit suma de 40 495 de lei, însă ulterior, la 09 aprilie 2019, pârâtul a achitat în contul datoriei suma de 20 000 lei.

SRL "Bioprotect" a solicitat, inclusiv prin cererea de concretizare a pretențiilor (f. d. 106 Vol. I), încasarea în mod solidar de la SRL "Agro Biz" și Bairactar Alexandr a sumei de 20 495 de lei cu titlu de datorie, încasarea sumei de 36 723,80 de lei cu titlu de penalitate (pe perioada 30 august 2018 – 25 februarie 2019) și încasarea sumei de 3 391,87 de lei cu titlu de cheltuieli de judecată.

Prin hotărârea Judecătoriei Comrat, sediul Vulcănești din 14 decembrie 2021, s-a admis cererea de chemare în judecată depusă de SRL "Bioprotect".

S-a încasat în mod solidar de la SRL "Agro Biz" și Bairactar Alexandr în beneficiul SRL "Bioprotect" suma de 36 723,80 de lei cu titlu de datorie și suma de 3 391,86 de lei cu titlu de taxă de stat.

Prin decizia Curții de Apel Comrat din 14 iunie 2022, s-au admis apelurile declarate de SRL "Agro Biz" și Bairactar Alexandr, s-a modificat hotărârea Judecătoriei Comrat, sediul Vulcănești din 14 decembrie 2021 în partea încasării penalității cu micșorarea sumei încasate de la 36 723,80 de lei la 22 026,94 de lei.

În rest, hotărârea instanței de fond a fost menținută.

Pentru a decide astfel, instanța de apel cu referire la circumstanțele cauzei a reținut că la 09 aprilie 2019 și 01 noiembrie 2021, SRL "Agro Biz" a achitat SRL "Bioprotect" în contul datoriei la contractul de vânzare-cumpărare sumele de 20 000 lei și 20 495 de lei, prin urmare, fiind stinsă datoria în sumă de 40 495 de lei.

Astfel, instanța de apel a concluzionat că deoarece datoria de bază a fost stinsă, urmează a fi redusă și penalitatea de la 36 723,80 de lei la 22 026,94 de lei.

La 22 septembrie 2022, SRL "Agro Biz" și Bairactar Alexandr au declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, prin care au solicitat admiterea recursului, casarea hotărârilor judecătorești cu emiterea unei noi hotărâri, prin care acțiunea să fie respinsă integral.

Recurenții, în motivarea recursului au invocat că obligația de plată a fost executată integral, iar pentru sancțiunile sub formă de penalitate, fidejutorul răspunde numai dacă o astfel de obligație este prevăzută în contract.

La speță, au menționat că instanțele inferioare nu au aplicat regulile de interpretare a contractelor, prevăzute de art. 732 din Codul civil, or, în partea volumului obligațiilor asumate de fidejutor, contractul de fidejusiune urmează să fie interpretat restrictiv, astfel în lipsă de dispoziție expresă în contractul de fidejusiune, nu poate exista o încasare solidară a penalităților.

Deci, instanțele de judecată nu urmau să pună pe seama fidejutorului responsabilitatea pentru neexecutarea obligațiilor de către debitor, în formă de penalitate.

Prin urmare, a fost emisă o hotărâre inechitabilă, deoarece fidejutorul nu este debitor și nu răspunde în același mod în care răspunde debitorul.

La 07 decembrie 2022, instanța de recurs a expediat în adresa intimatului copia recursului, fiind recepționat de către SRL "Bioprotect" la data de 15 decembrie 2022 conform avizului de recepție (f. d. 40 Vol. II).

Cu referire la termenul de declarare a recursului, instanța de recurs menționează că, Curtea de Apel Comrat a emis dispozitivul deciziei la 14 iunie 2022, iar decizia motivată a fost recepționată de SRL "Agro Biz" la 05 septembrie 2022 și de către Bairactar Alexandr la 22 august 2022 conform avizelor de recepție (f. d. 225, 227 Vol. I).

În conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Recursul a fost declarat la 22 septembrie 2022, respectiv se consideră depus în termenul prevăzut de art.434 din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) și (3) din Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copieii de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia. Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

Examinînd temeiurile recursului completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție reține următoarele.

Temeiurile de declarare a recursului sunt prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Instanța de recurs reține, că examinarea admisibilității recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs cu temeiurile prevăzute în art. 432 din Codul de procedură civilă.

La caz, Colegiul constată că argumentele invocate în cererea de recurs nu se încadrează în limitele stabilite de norma indicată, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate, or, motivele recursului sunt similare celor invocate în cadrul judecării pricinii, asupra căror instanța de apel s-a pronunțat.

Dezacordul recurenților cu decizia instanței de apel, relatarea situației nu constituie un temei de casare a deciziei recurate, or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Totodată, completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că, potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod

flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 din Codul de procedură civilă.

Din recursul declarat nu rezultă că instanța a apreciat arbitrar probele.

În acest sens Curtea Europeană a Drepturilor Omului în jurisprudența sa constantă statuează că, dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicite admise (Golder împotriva Regatului Unit, p.38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), p. 230). Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, p. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, p. 45).

Curtea a mai reiterat că, modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem (a se vedea Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-I, p. 141, § 39).

La fel, conform jurisprudenței Curții, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În conformitate cu art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Avînd în vedere cele expuse mai sus, recursul declarat de SRL "Agro Biz" și Bairactar Alexandr, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă și, drept urmare, este inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se declară inadmisibil recursul înaintat de Societatea cu Răspundere Limitată "Agro Biz" și Bairactar Alexandr.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Dumitru Mardari

judecătorii

Mariana Pitic

Victor Burduh